Anul II. — Nrul 3. Preţul unui exemplar 4 Lei. Timişoara, 15 Ianuarie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE

De sub preşidenţia D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Editor-proprietar:
ALEXANDRU ŢIERANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Pentru Lugoj: D. P. Asandi ziarist, Str. Împăratul Traian No. 9.

Cerealiştii jidani şi agricultorii români

„Clubul cerealiştilor" din Iasi — Jidani 100, Români 6 — Munca productivă şi specula. — Tragedia recoltei. — Banca Naţională a României şi băncile jidoveşti Centrala Cooperativă a vânzăriî productelor. O problemă insolubită, solubilă. Cum?

Dăunăzi, s'a inaugurat, la Iaşi, „Clubul cerealiştilor", despre care un ziar jidovesc — peirea ta prin tine Izraele — ne spune că este: „*Adevărata Bursă cerealistă*".

Cuvântul „*Bursă*". aici, este cu deosebire exact. E o mărturisire preţioasă, pe care o reţinem.

Dar să vedem: cine formează această „Bursă"?

Vom cita, după darea de seamă a pomenitului ziar jidovesc, pe acei cari au luat parte, la acea inaugurare a „Clubului cerealist":

"Participă între alţii, d-nii Z. şi »L. Bergenstein, S. Nusimichs, S. »Sternberg, Feldman Isachi, I. Zil»berman, D. Brociner, H. Ichvaer, »E. Gran, M. Kleper, I. Moscovici, »H. Kaner, *D. Petrescu*, I. Juvar, »Asociaţia Grinberg, Haimsohn, I. »L. Grinberg, *Gărcineanu*, Biber »et Schvartz, Uşerovici, Fraţii Ian»chilevici, Iancu Moscovici, Oster»setzer, M. Marcovici, P. Schvartz, »L. Rabinovici, A. Moscovici. C. »Sandberg, S. Gran, Pilpil, Z. Bar»vinici, A. Sanenschi, B. Solomon, »I. Roitman, A. Idelovici, Ianchi »Schvartz, I. Catz, I. Portolog, Zu»kerman, Schvartzman, Blau, Ian»covici, A. Lerner, I. Briil, N. »Scvartz, A. Gliegher, L. Vaisman, »H. Laufer, I. Bergenstein, M. »Haimovici, Kahane, Solomon, Sa»met Grăcianici, S. Halpern, N. »Landman, Filip Schiler, I. Mos»covici, Veisbuch, *Gh. Pelin*, Na»tansohn, I. Hoiţman, Mendelovici, »Neustadt Klein, Iţivovici, Pomâr»leanu, Butz, I. Grinberg, H. Grin»berg, Roşvei, M. Lobel Penich »Gold, H. Zilberman, D. Matns, »Avraz, D. Fichman, Colar, *M. »Stere*. I. Forst, H. Goldner, *I. »Matei*, E. Dubova, L. Zilberman, »Ancel Rotenberg, O. Drăcşineann, »*Patrachi*, Puziş, Korn, Simsenohn, »Rosenstein, Marcel Haiper, L. »Miscovici, Michel H. Leib. Hans»fater, Zelingher, Kark, M. Ide»lovici, L. Leibovici, Cuten, Pin»covschi, I. Segall. H. Finshelstein. »Max Reaenstreich şi alţi mulţi ale »cărora nume ne scapă".

Dacă numărăm numai pe cei cari „participă între alţii" —fără a mai socotit şi pe „alţii mulţi, ale căror nume ne scapă", cum zice darea de seamă—obţinem următorul *rezultat aritmetic:*

Jidani 100 (una sută)— Români 6 (şase).

Pe nume: Petrescu, Gărcineanu, Pelin, Stere, Matei, Patrachi=fac şase, exact.

Dar acest rezultat aritmetic, este departe de a exprima, chiar şi în aceste proporţii, *rezultatul economic*, pentru români.

De fapt:

„Bursa cerealistă" —cum i-a zis cu drept Jidanul în darea lui de seamă **—o alcătuesc numai jidanii.**

Adică: preţurile sunt fixate numai de jidani, intrucât ei formează marea majoritate a cerealiştilor, de peste 94 la sută, faţă de numai 6 români.

„Bursa", însemnează specula.

Şi iată cum speculează cerealiştii jidani—constituiţi în „Bursă"— pe agricultorii români.

•

Când vine recolta — agricultorul român are nevoe şă-şi vândă productele numai decât; ca să-şi procure bani.

Pentru ce? Inţelege oricine.

Ca să-şi plătească dările. Ca să-şi achite datoriile. Ca să-şi acopere toate nevoile lui, numeroase, Ca să-şi poată continua exploatarea.

In fiecare an, aşa dar ni se oferă următorul spectacol, la începutul recoltei.

Toţi agricultorii români, caută să-şi desfacă productele — toţi cerealiştii jidani, refuză să cumpere.

Refuză, de ce? Intrebaţi-i.

Nu sunt bani! Nu se cere! Grânele româneşti sunt boicotate! America ne face concurenţa! Australia sau Argentina au avut recolte prea abundente.

Aici intervine, ceea ce putem numi, la noi: **tragedia recoltei.**

Sub presiunea nevoilor lor — agricultorii români, sunt siliţi să-şi vândă productele lor, cu preţurile ridicole, oferite ca de pomană, de cerealişti jidani.

In câteva săptămâni, cerealiştii jidani. — *fără nici o muncă* — realizează beneficii de miliarde.

Iar agricultorii români, cari au muncit un an întreg, îşi dau munca lor pe degeaba: întrucât, cu preţurile obţinute, abia dacă pot să-şi acopere cheltuielile. Abia! Căci în cele mai multe cazuri, ei mai pun şi din capitalul lor, ajungând cu încetul la ruină, sau robi, ca sătenii.

Aşa s'au ruinat mulţi proprietari, dar mai cu deosebire arendaşii românii. Rezultatul este acesta:

Proprietăţile rurale, româneşti, trec în mânile jidanilor, datorită. în cea mai mare parte, acestei specule infame a „Bursei cerealiştilor" jidani.

Ei procedează, în modul acesta, nu numai uniţi prin interesele lor parazitare, ci uniţi prin *ordine pe Sinagogi*, sub ameninţare de afurisenie, *Herem*.

Pentru că jidanii nu lucrează nici odată *ca indivizi* —ceea ce i-ar face să se păgubească unii pe alţii, prin concurenţă, în luptă cu „goimii„ ci lucrează *ca popor*: urmărind scopul văzut de cucerire a pământului nostru.

In această luptă vrăjmăşcască — de cucerire, a României, de către jidani—se întâmplă însă un lucru, cu adevărat extraordinar, am putea zice, fantastic.

•

Jidanii cuceresc România — cu banii Românilor.

In adevăr:

Cerealiştii jidani, nu sunt capitalişti, ci sunt speculanţi, lucrând—cu ce bani?

Cu banii împrumutaţi de la cămătari şi de la băncile mici, jidoveşti, din diferitele centre.

Dar băncile mici?

Operează cu banii împrumutaţi de la băncile mari.

Dar băncile mari?

Speculează scontul de miliarde, pe care îl obţin—cu 6 la sută— dela Banca Naţională a României.

Astfel de pildă, Banca lui Marmorosch, Blank şi C-ie, se bucura de un scont de peste un miliard de lei, iar Banca Berkowitz, de încă mai mult.

Aceste miliarde ale Băncei Naţionale, trec, de la băncile mari, jidoveşti, la băncile mici, şi de la băncile mici, la cerealiştii jidani, cari jăfuesc pe agricultori români, luând în sfăpânire şi pământurile stăpânite de dînsii.

Cu alte cuvinte:

Banca Naţională a României—cu privilegiul Statului românesc — serveşte interesele de cucerire a României de către jidani, cu banii Românilor.

•

De la aceste constatări, ajungem la următoarea concluzie:

Vânzarea productelor, este cea mai mare problemă economică, a naţiei româneşti.

Dacă agricultorii români şi-ar vinde productele imediat după recoltă, ca să-şi poată satisface trebuinţele cele mai urgente—dacă s'ar asigura agricultorilor români, remuneraţia indestulătoare a muncei lor productive.

Vânzarea productelor:

Ar fructifica munca, ar dezvolta producţia agricolă şi ar asigura păstrarea pământurilor româneşti, în mânile românilor agricultori, pe cari se bazează puterea, cultura şi viitorul Românici.

Care este dar *soluţia* acestei mari probleme economice a vânzării productelor, cu folos pentru agricultorii români?

Soluţia, în trei cuvinte, este aceasta:

Inlăturarea „Bursei Cerealiste" jidoveşti.

Cum să se înlăture?

Organizând vânzarea productelor de către români.

In ce fel să se organizeze?

Prin "Centrala cooperativă", a cumpărării şi vânzării productelor.

Cu ce mijloace?

Cu mijloacele „Băncii Naţionale a României".

Pe ce cale anume?-

Cu warrante scontabile.

De unde *astăzi*, agricultorii români, îşi vând productele lor pe nimic, cerealiştilor jidani — cari le cumpără cu banii »Băncii Naţionale«, prin băncile jidoveşti — *atunci*: agricultorii români îşi vor procura banii de cari au nevoe, imediat şi direct, scontând la »Banca Naţională« *warrantele* ce li se vor fi eliberat de către Centrala cooperativă, pentru productele lor, depuse 'n magaziile ei.

Cu sistemul acesta:

Nu numai agricultorii români ar fi eliberaţi din ghiarele celei mai infame exploatări jidoveşti — ci naţia românească ea însăşi şi pământul României, pe cale de a fi ocupat de jidani.

Ar fi:

Cea mai straşnică lovitură ce s'ar fi dat jidovimei parazitare — cea mai hotărâtoare măsură de apărare naţională — cea mai sigură cale de întărire a naţiei româneşti: prin asigurarea prosperităţei organului ei principal, care este *clasa rurală*.

Şi notaţi:

Fără ca macar să se poată supăra „onorabila" — aşa zisa „Societate a Naţiunilor", de la Geneva, — pe care o ştiţi.

Dar atunci, e o întrebare:

De ce nu se face?

Răspunsul e simplu:

De-aceea!

Pentru că toate măsurile, cerute imperios de interesele româneşti — de îndată, ce sunt contrare jidanilor — nu se aplică: fiind pururea zadărnicite de puterea ocultă a jidănimei.

Organizarea vânzărei cooperative a productelor agriculturii româneşti, este una din aceste măsuri: împotriva căreia puterea ocultă a jidănimei se va opune, cu oricâte jertfe, ca să nu se poate realiza. Şi în starea de azi, reuşesc.

Doar îi stau de strajă politicianii partidelor — bine plătiţi!

Aici pot să vadă încă odată românii, care este marele lor interes, ca să triumfe »Liga Apărării Naţionale Creştine«, care singură este capabilă să rezolve toate problemele vieţei noastre naţionale.

Pentru că Liga nu este partid, nu voeşte să fie partid, nu va fi niciodată partid.

Adică: Liga nu este o asociaţie de politicieni, amestecaţi cu jidanii, de cari să poată fi cumpăraţi!

Aşa fiind, putem spune hotarât:

Viitorul României depinde de triumful L.A.N.C. ca organ al „politicei cuziste" cum i s'a zis: pentru că ea numai a formulat o doctrină lamurită a stabilit un program de măsuri practice, şi a avut o acţiune statornică, nedesminţită, în curs de patruzeci de ani, în aceeaşi direcţie.

A. C. Cuza

„Apărarea Naţională"

India contra Angliei

Descoperirea unuia din cele mai importante comploturi, cari au fost urzite împotriva guvernului Indiei a avut ca urmare arestarea a 20 de indigeni acuzaţi că au conspirat cu scopul de a face să izbucnească războiul civil.

Cu ocazia unor perchiziţii operate de poliţie în trei provincii s'au găsit cantităţi mari de arme şi muniţiuni cari au fost confiscate.

Printre documentele confiscate s'a găsit şi un caiet, în care se aflau scrise numele a 60 de revoluţionari.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ANUL AGRICOL 1927

O bună tradiție s'a îndătinat și în presa românească: aceea de a face — în pragul unui an nou — bilanțul anului vechiu, din punctul de vedere al fiecărei ramuri de activitate din stat.

In ce mă privește, voiu căuta să dau, într'un foarte strâns rezumat faptele agricole caracteristice anului 1927.

Incepând cu anul 1918 — exceptând, deci, anii de războiu 1916 și 1917 — anul 1927 a fost al zecilea an mediocru. Căci și anii 1921 și 1922, cari au fost foarte buni pentru porumb, au fost totuș, ani mediocri ,din punct de vedere general agricol. Am trăit deci, o perioadă mai grea decât strămoșii cari au petrecut aevea povestea celor șapte vaci slabe: noi le-am avut zece. O minune ar putea face ca 1927 să fie ultimul din seria anilor mediocri. Zic o minune, căci toamna puțin priincioasă, ne spune că anul egricol 1928 a pornit sub rele auspicii.

Dacă clima nu s'a stabilizat: dacă ea este încă foarte diferită dela un an la altul și agricultorii sunt dezorientați și dezarmați, nu este mai puțin adevărat că nu am făcut nimic ca să învățăm pe plugari — și în special pe cei mici — să lupte contra acestor neajunsuri. Una din cele șaptezeci de Camere de agricultură a încercat să procedeze așa cum cer nevoile de azi ale unei țări agricole, să impună plugarilor metodele unei agriculturi sistematice. Dar, în afară de „Universul“ și vre-o două reviste de specialitate, toată presa s'a ridicat contra acestor măsuri. Aceasta dovedește că demagogia este încă în floare la noi și că nu suntem în stare să ne ridisăm deasupra intereselor de grupare și să ,vedem adevăratele interese ale țării.

Instituția Camerelor agricole luptă mult pentru îndrumarea plugarilor și înaintarea agriculturii. Lupta lor este, însă, prea mult de ordin sentimental și prea puțin de ordin practic. Din această cauză rezultate imediate nu se pot obține. Prea multă politică și prea puțini oameni pricepuți și cu greutate, în compunerea lor, sunt cauze cari slăbesc activitatea multor Camere agricole. Lucrurile s'au îndreptat mult în 1927. Sperăm că la congresul dela 29 Ianuarie multe chestiuni vor fi puse la punct. Una din ele — și nu din cele mai puțin însemnate — este ca toate taxele ce le plătesc agricultorii, producători, să alimenteze fondurile Camerelor agricole. Mai puțin amestecate din partea ministerului agriculturi și mai mult sprijin din aceeaș direcție, precum și coordonarea activității, până la contopirea instituțiunilor agricole județene, cu aceea a Camerelot agricole, se impune. In această ultimă chestiune d. prof. dr. Agricola Cardaș, senatorul Camerelor agricole din Moldova și președintele Asociației inginerilor agronomi, și-a apus aci cuvântul său autorizat.

Prețurile scăzute pentru produsele producătorului agricol, care nu se bucură de nici o încurajare și scumpetea produselor industriei, care se bucură de prea multă încurajare au făcut ca în 1927 criza agricolă să fie și mai accentuată, iar lipsa de capitaluri și de credite, și mai pronunțată.

Grâul pare a nu putea atinge suprafața de însemânțare de 3.500.000 hectare. Cred că ar putea atinge și pe aceea de 4.000.000 hectare, dacă nu ne-am mărgini la îndemnuri platonice și apeluri sentimentale, ci am păși la măsuri practice. Producțiunea de hectar mai mică decât în 1926. Datele oficiale ne-au dat un disponibil de 40.000 vagoane exportabile. Calitatea cu mult superioară anului trecut. Sunt prea multe de făcut pentru rezolvirea problemei grâului în România și prea puțin se face.

Porumbul a dat — ca și în 1926 — o producțiune de calitate superioară, datorită toamnei lungi și uscată. Cantitativ, producțiunea a fost slabă.

Orzul și ovăzul se resimt înainte de aceleași neajunsuri de până acum: lipsa de sămânță bună, aleasă cel puțin pe cale mecanică și a arăturilor adânci de toamnă.

Rapița și inul se seamănă din ce în ce mai puțin. Ele par a fi fost culturile marei proprietăți dinainte de războiu, deși ar fi cu mult mai rentabile micului plugar.

Cânepa e singura plantă textilă (de fir) care se menține în cultura micei proprietăți. Cu toată criza agricolă și prețurile mici, plugarii cumpără bumbacul străin și nu vrea să revină la cămașa de cânepă (fără de unele regiuni din Transilvania).

Fructele de vară au avut o producțiune bună. Cireșii și vișinii au suferit în multe părți de grindină. Caise mai puține ca în 1926. Prunele au fost puține în unele regiuni. Fructele de toamnă, în special merele și perele au fost multe și i eftine. S'au vândut în Noemvrie mere cretești cu 8 și 10 lei kilogramul.

Legumele sunt din ce în ce mai multe și au fost toate mai ieftine ca anul trecut. S'a ajuns la 3 lei o conopidă, 5 lei suta de ardei grași (20 la leu), 75 bani kilogr. de roșii, iar vinetele au ajuns 4 la un leu. Toamna bună a făcut ca aprovizionarea de iarnă să fie ieftină.

Horticultura românească înregistrează și anul acesta un eveniment de seamă, ținerea celei de a șeasea expoziție anuală horticolă, organizată de „Societatea de horticultură din România“.

Școala medie de horticultură, înființată cu atâtea greutăți, trece — înainte de a fi temeinic așezată, — printr'o nouă serie de greutăți. Societatea horticolă — care pare că o dorea cu râvnă pe vremea când era susținută de autoritatea lui D. I. Ștefănescu — azi pare a nu mai împărtăși aceleași sentimente (cel puțin unii din membrii ei), ci ar vrea o școală practică (elementară). Sperăm că energia conducătorilor Societății horticole va ști să pună lucrurile la punct; iar școala medie de horticultură va merge progresând.

Horticultura — în special pomicultura — are un bun cantinător în secția horticolă și silvică dela fiecare Cameră agricolă. Se iau acolo multe și bune măsuri, despre cari nu-i locul să scriu aci.

Viile au avut în 1927 un au rău, în ce privește grindina — care a bătut rău și în multe regiuni dar bun în ce privește mana (care a fost prea puțină) și toamna lungă, care a făcut ca strugurii să se coacă bine și să aibă mult zahăr. Vinurile sunt foarte bune. Prețurile la producător sunt în urcare. Totuș, ele nu reprezintă nici jumătate din prețul de detaliu la orașe. Direcția viticulturii a pus în aplicare noule dispoziții relativ la controlul pepinierilor particulare. Dar viticultorii așteaptă sindicalizarea obligatorie și creditul viticol mutual. Uniunea sindicatelor viticole, printr'o serie de congrese regionale, a căutat și anul acesta, să deștepte în podgoreni cunoașterea intereselor lor.

Creșterea vitelor este mult susținută de secția respectivă de la fiecare Cameră agricolă. In toate județele se organizează monta, se procură reproducători, se fac depozite de tineret, se fac lucernării. Pe măsură ce se fac acestea, Camerele agricole trebuie să ia măsuri pentru castrarea reproducătorilor improprii. Această măsură de selecțiune va fi cea mai frumoasă operă pe care trebue s'o facă medicii veterinari. Expozițiile de vite s'au generalizat aproape: în unele părți se abuzează de acest mijloc. Taxele de export s'au micșorat mult. Din inițiativa d-lui C. Argetoianu, ministru al agriculturii, s'au organizat, la frontiere, târguri de vite pentru export și rezultatele par a însenina fețele crescătorilor (în special în Transilvania și Bucovina).

Apicultura nu s'a bucurat anul acesta de nici o măsură de încurajare.

Sericicultura idem. Camerele asuri pentru producerea duzilor și gricole au luat — mai toate — măsuri pentru producerea duzilor și distribuirea lor la sate. Această măsusură va fi baza dezvoltării ulterioare a sericiculturii.

Criza agricolă — criză de vânzare, criză de prețuri — s'a agravat anul acesta. Lipsa de credit a accencentuat-o și mai mult. Inventarul se uzează și cu prețurile de azi ale produselor agricole este greu să-l refaci. Mă gândesc cu groază la miile de garnituri de treierat, toate dărăpănate. o garnitură costă dela un milion de lei în sus. Nu avem curajul să organizăm creditul agricol pe bază mutuală — ca să nu lovim în creditul bancar — și cu toate acestea altă soluție cinstită nu este.

Uniunea Camerelor de agricultură a organizat și anul acesta un concurs de pluguri cu motor. Am arătat la timp că nu motocultura salvează agricultura într'o țară de mică proprietate, și vitele bune, plugul Nr. 14 și băligarul. Ion I. C. Brătianu a remarcat și el aceasta, chiar cu ocazia concursului.

La opt din fermele model ale statului s'au făcut instalațiuni de selecțiune mecanică, pentru orice fel de semințe. Micilor plugari aproape gratis le alege sămânța.

In afară de cele trecute în aceste rânduri, măsuri de ordin general pentru îndrumarea plugarilor și înaintarea agriculturii nu s'au luat. Ministerul agriculturii crede că numai Camerelor agricole le revine această grije.

Școala de agricultură dela reorganizare. Toți promit; nimeni nu face nimic. S'a promis să se facă o academie agricolă și la Craiova, la patru ore de București, care, hotărît, nu este necesară.

S'a mai înființat o școală inferioară de agricultură la Drăgănești-Vlașca.

Publicații agricole puține. Câteva cărți de agricultură pentru învățământul primar complimentar, scrise de d-nii Popovici-Lupa, Ilie Morlova și Traian R. Nicu, Calendarul „Viața de Țară“, cinci broșurele din „Biblioteca agricolă populară“ și altele. Și ministerul și Camerele agricole contribue prea puțin la răspândirea cărților de agricultură la sate.

Dorim cu toi dinadinsul ca la viitoarea dare de seamă să nu mai avem prilejul a semnala neajunsurile arătate mai sus, iar plugarilor le dorim un an mai bun ca cel trecut.

A. D. Carabella.

„Universul.“

Nici un ac dela jidan!

Moartea maestrului Kiriac

Duminică seara, a încetat din viață, la locuința sa din str. general Angelescu 117, cunoscutul compozitor D. G. Kiriac, fondatorul și directorul societății corale „Carmen“, profesor la conservatorul din București, membru al Ateneului. Profesorul Kiriac a educat numeroase generațiuni de elevi și prin munca desfășurată în cursul anilor, a desvoltat mult gustul pentru muzica populară românească.

Au rămas dela el foarte multe coruri, mai ales populare.

El este marele maestru al cântecelor românești și al muzicei populare românești.

S'a stins în vârstă de 60 ani lăsând amintiri frumoase și o operă bogată.

Măestrul Kiriak este cunoscut și publicului românesc din Timișoara din vara anului 1925, când cu ocazia jubileului „Casinei Române“, a adat o serie de admirabile concerturi, cu renumitul sau cor „Carmen“.

„SVASTICA BANATULUI“
va lupta ca **România să fie a românilor!**

Constatăm!

Cu ocazia sf. Sărbători. gazetele din Capitală au publicat o mică știre în care ni se spune, că într'un oraș din Polonia, în ziua de Ajun, cu ocazia serviciului religios obicinuit de a se face la romano-catolici, la miez de noapte, — **un jidan a intrat în Biserică și aruncându-se asupra altarului, a trântit sfintele obiecte la pământ și le-a călcat în picioare.** *Credincioșii, după ce s'au repezit din prima groază, au pus mâna pe criminal, și l'au bătut bine de a rămas aproape mort. Numai atâta. Incolo gazetele jidovite nu au nimic de spus.*

Ne cuprinde o adâncă scârbă față de aceste gazete scrise în românește, cari au cutezanta de a afirma, că fac progagandă național-patriotică, atunci când înregistrează cu litere mici stirea de mai sus, fără nici un comentar. Dar când era vorba de „Tora“ dela Oradea, au știut să se plângă mai rău ca jidanii la pereții distrusului templu a lui Solomon din Ierusalim. Au vărsat lacrimi de crocodil, când s'a nimicit cartea imoralităților hebreice cu Esthera, Abraham, Israel învingătorul de D-zeu, Lot, care face copii propriilor sale fete, Rachila Rebeca și celelalte desfrânate din neamul lui Iuda, — adecă „Tora“ sau vechiul testament, — dar nu au înțăles perversitatea jidanului, care a călcat în picioare Potirul, care conține trupul și sângele Mântuitorului nostru Hristos. Nu și-au dat seama de grozăvenia crimei jidovești, pentrucă mentalitatea lor perversă nu le dă posibilitatea de a aprecia faptele după adevărata lor importanță. Nu au avut nimic de spus, fiindcă ar fi trebuit să vorbească în contra unui jidan, — ce ar fi o „grozăvenie“ pentru domniile lor.

Inregistrăm profanarea Bisericei creștine, cu o adâncă mâhnire sufletească, și în legătură cu ea **constatăm,** că clerul creștin nu a postit și nu a ordonat doliu național pentru profanarea jidovească, cum au făcut obraznicii și provocatorii rabini din Ardeal.

*

Tot gazetele din Capitală, publică în legătură cu o lovitură de stat, ce se prepară în Turcia, următorul text, cu litere mici :

Paravanul cel mai solid în contra Moscovei îl constitue însă și islamismul, care reprezintă cea mai tare forță spirituală, mai ales în Asia Mică, cu toate încercările francmazonilor făcute până acum în contra să.“

Va să zică: cu toate încercările francmazonilor făcute până acum în contra sa.

Constatăm, că francmazonii încearcă sa distrugă credința strămoșească a turcilor, *notând, că aceasta operațiune criminală se practică și la noi, de multă vreme, iar rezultatul se obsearvă foarte bine prin numeroasele secte, discreditarea clerului ta sate și nepăsarea generală față de sfintele obiceuri creștinești moștenite dela strămoși. Aici continuăm a* **constata,** că Mussolini a **desființat francmasonaria în Italia, fiindcă a aflat-o periculoasă pentru siguranța Italiei.** *Mai departe,* **constatăm,** *că între înalții demnitori ai României și chiar și în sânul clerului se află* **foarte mulți francmasoni** *și am dori să auzim, ce crede † Grigore al Aradului, asupra francmasonilor, cari distrug credința?!*

*

In legătură cu articolul „Sanhedrin“-ul, publicat în trecutul nostru număr, **constatăm,** *că 99% dintre liberalii din Timișoara, plus toți români de bine, ne-au felicitat în modul cel mai sincer,* numai 2 (doi) membri ai „Chemării tinărimei“ a partidului național-țărănesc, din Cluj, ne-au făcut reproșul, că: „am făcut un mare păcat“ prin faptul, că contribuim la delăturarea unui bănățean în favoarea unui „regățean“ *Acestora din urmă le răspundem. Dacă în locul dlui Oprea ar veni un „regățean“ ticălos (cum spun ei în general), nu am stri cat nimica, fiindcă acolo nu ma este nimic de stricat, din punc de vedere național și nu putem crede, că un eventual „ticălos“, care ar veni din „Regat“, a putea să fie tot așa de bun pri tin francmasonilor Armin Lind ner și Lendvai, cum este d Oprea. Iar ce privește sentimen tul de solidaritate al neamulu românesc de pretutindeni,* **co statăm,** *că spiritul ce dom neză în „Chemarea tinărimei“ este francmasonic, distrugător periculos pentru siguranța st tului român.* **Nu tolerăm tic loșii, fie ei veniți de ori unde,** *fie „regățean“ sau „n regățean“, dar în momentu când toți românii trebue să unească pentru scuturareă jug lui jidovesc, nu vom to'er aceasta nouă organizație de de binare și ură, când doar, zilni constatăm, că politica de parti ne-a dus la sapă de lemn, tocmai din cauza urei și a de binării.* Desbinarea noastră înt rește jidanul! *Nu uitați vor Satanei: divide et impera (de bină și stăpânește.)*

A. TIERANU

Deschiderea Teatrului Național din Timișoara

In ziua de 15 Ianuarie se deschi nou teatru Seara la ora 8 și ju trupa teatrului de propagandă cu turală-națională din Craiova va de chide stagiunea teatrală. Trupa juca decomdată numai Dumine Marția, Joia și Sâmbătă. Incepând 22 Ianuarie în fiecare zi de Du necă, după masă, va avea loc c un matineu pentru înărimea șco ră. Pretul biletelor: Loje 400— Lei; locuri de șezut cu 30, 40, 50, și 80 Lei. Funcționarii și militarii b neficiază de o reducere de 30—50 Se fac și abonamente.

Repertoriul Teatrului Național-Timișoara.

1. Trandafirii roșii, de Zaha Barsan.
2. Taifun, de Melchior Lengyel.
3. Cuiburi strămate, de Adri Pascu și Sandu Teleajen.
4. Gelozie, de Artibașef ,tr. de Sevastos.
5. Ispita, de Charles Mere, tr. Stela Pocnaru.
6. Irena, de Adrian Pascu.
7. Comoara de aur, de Przyb szewszky, tr. de T. Calin.
8. Arleziana, de Alfons Daud muzica de Bizet.
9. Sfârșitu Sodomei, de H. S derman.
10. Maestrul Bolbek, de Berr Louis Vernenil.
11. Crima și pedeapsă, după Do toewsky, de T. Calin.
12. Cafeneaua mică, de Tris Bernard, tr. Stela Poenaru.
13. Necunoscuta, de A. Bisson.
14. Patima roșie, de Sorbul.
15. Zaza, de Pierre Benton.
16. Ana Karenina, de Edmond G rand.
17. Vârtejul ,de Charles Mere.
18. Cămila trece prin urechile cului, de Frantisek Langer.
19. Puterea întunericului, de Tolstoi.
20. O Scisoare pierdută, de I. Caragiale.
21. Amorul veghiază, de Flero Caillavet.

Repertoriul detailat se publică proximul număr.

Sfătuim onoratul public să se pr zinte punctual la ora fixată și abandoneze vechiul obiceiu mi cănesc de a veni după începe teatrului, când din cauza celui târziat un întreg rând de vizita sunt siliți a se scula în picioare pe tru a-i face loc. Astfel se contur reprezentația și publicul punct Veniți cu toții, ca să admirați spl doarea și eleganța noului teatru.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lupta contra tuberculozei

Doctorul Calmet dela Paris a preparat un ser, care injectat la copii noui născuți (2—3 zile după naștere), ferește copilul de a se infecta de tuberculoză, chiar dacă trăiește într'un mediu contaminat de această boală. Tratamentul poate urma și mai târziu.

Față de rezultatele excelente obținute de acest tratament, actualmente se experimentează introducerea și la noi în țară a procedeului Calmet în lupta pentru combaterea tubercuolzei.

In acest scop, d. dr. Vișoianu secretarul general al ministerului sănătății a convocat pentru ziua de 21 Ianuarie la ministerul instrucțiunii pe d-nii inspectori generali sanitari profesor Titu Gane și d-rii Smadu, Laugier, Teodorescu și Viorel Popescu, pentru a stabili în principiu modalitățile punerii în aplicare a acestui tratament.

Deocamdată se vor înocula copii din orașele București, Iași, Craiova, Chișinău, Cluj, Pitești, Câmpulung, Galați și Calafat.

Pentru prepararea serului necesar începerei acestei campanii de profilaxie contra tuberculozei ministerul sănătății dispune actualmente de suma de 4 milioane lei.

In cercurile ministerului sănătății se crede că noul tratament va da rezultate satisfăcătoare.

Modesta noastră părere este că acest experiment nu se referă la combaterea tuberculozei, ci la plasarea sumei de 4 milioane Lei, pentrucă din experiență știm, că toate aceste seruri nu sunt bune pentru a combate tuberculoza. Aduciți-vă aminte de faimoasa afacere cu Dr. Putureanu și Comp. Nu avem încredere în succesul medical al experimentării anunțate mai sus. Vă veți convinge!

Pentru Direcțiunea Generală C. F. R. București

Cu onoare Vă întrebăm, că pe ce bază ați eliberat Permisul circular, pentru călători gratuite pe toate trenurile din țară, în clasa I, pe numele d-nei Beba Polit. Permisul a fost valabil pe anul 1927 sub No. 766?

Numita doamnă nu este funcționară publică și nu înțălegem cum s'a putut elibera acest permis în paguba statului?! Ori domna Polit, din jebel nu este obligată a contribui la micșorarea deficitului C. F. R., pe care D-voastră îl obțineți anual?

Un monument lui Horia, Cloșca și Crisan

Suntem rugați să publicăm următorul manifest:

Un popor se manifestă prin marile sale acțiuni, cari îl pun, în ochii lumii, într'o lumină mai intensivă ori mai slabă.

Un neam care știe să aducă prinosul gratitudinei sale pentru acela cari au ridicat demnitatea națională, dovedește că trăiește încă în el cea mai nobilă scânteie: conștiința demnității sale.

Un sat răsleț din Munții Apuseni a emis un Apel în scopul ridicării unui monument martirilor legendari, Horia, Cloșca și Crișan. — Și durere, acel apel a fost glasul celui ce strigă în pustie.

Depozitarii celui mai scump tezaur al neamului, luminatorii învățătorimii de mâine, profesorii Școalei Normale dela Caransebeș, au luat buciumul românismului și au emis nu nou Apel în scopul ridicării acelui monument și cu excepția contribuirilor modeste din ziarul Macedonia, prea puțini au răspuns la glasul de chemare al luminătorilor neamului.

Toate institutele noastre de economii să contribue cu o sumă oarecare. Toți literații, profesorii, preoții și învățătorii neamului să țină conferințe în folosul fondului monumentului.

Toate școalele să țină ședători culturale. Să nu rămână nici un bun român care să nu-și dea obulul său.

Apelăm la toți să aducă acest mic sacrificiu.

INFORMATIUNI

România a plătit datoria sa din Elveția. In ziua de 1 Ian. statul român a achitat guvernului elvețian ultima rata de trei milioane franci elvețieni, acoperind astfel complet datoria cunoscută sub denumirea de împrumutul cerealelor“. Cu acest prilej, d. Schulthess, președintele Confederației Elvețiene, a adresat d-lui Petrescu-Comnen, ministrul României la Berna, următoarea scrisoare: “Dati-mi voe să vă comunic cât de agreabil îmi este să constat că convenția pe care am semnat-o cu d-voastră la 14 Apr. 1924, a fost executată cu punctualitate și lealitate. Ea a permis țărilor noastre să se cunoască mai bine, le-a apropiat și a contribuit la strângerea legăturilor de amiciție cari le unesc. V'aș fi recunoscător dacă ați binevoi să exprimați guvernului român și în special d-lui președinte de consiliu Vintilă Brătianu întreaga satisfacție a Consiliului Federal Elvețian. Personal, vă rog și pe dv. să primiți călduroasele mele mulțumiri pentru prețiosul dv. concurs“.

Disordinea dela C. F. R. Pentru a demonstra capacitatea „specialiștilor“ dela Direcț. Gener. C. F. R. aducem un exemplu: Acum patru ani, am primit dela uzinele Ringhoffer din Cehoslovacia, un vagon nou de marfă, pe prețul de 420.000 Lei. Vagonul întrând în țară a fost pentru prima dată încărcat cu mobilele unui frânar dela C. F. R. și trimis la gara Fabrică din Timișoara. Având în vedere că nenorocitul cheferist nu avea unde să-și ducă mobila, el s'a instalat chiar în acel vagon și vagonul a fost împins pe o linie moartă, unde mai stau alte 40—50 vagoane de marfă, transformate în locuințe pt. cheferiștii români. Aici aeoperișul noului vagon a fost îngăurit pentru a face loc burlanului, etc. etc... Deci noul vagon a ajuns deadreptul în rândul vagoanelor destinate pentru casare, fără să fie adus măcar un ban folos statului. Nu învinovățim pe nenorocitul cheferist, *care trebuia să locuiască undeva*, căci sub cerul liber, la 30 grade sub zero, nu se poate, ci Direcț. Gen. C. F. R. care prin lipsa lor de pricepere au păgubit statul cu 1/2 milion Lei și nu au avut nici o grijă să se intereseze de un lucru pentru care a plătit 1/2 milion Lei. Atâta nepricepere, atâta nepăsare, ca la C. F. R. nu există într'alt loc pe lume. Numai așa se pricepe, că bugetul Căilor ferate se încheie cu deficit, când el ar trebui să aducă un venit de miliarde.

Romanizarea orașelor! In *grajdurile* fostei casarme de proviant, locuesc în cea mai neagră mizerie, 18 familii de sergenți de stradă iar în vagoanele din gară, în cumplitul ger alte 60 familii de frânari, acari și muncitori români, dela C. F. R. In câmpul târgului, în colibe preistorice, murdare și infecte „locuesc“ încă vre-o 15 familii de muncitori români. Cu aceasta s'a terminat „invazia“ românilor la orașe.

„Casina română“ din Timișoara, după o viață de 54 ani, astăzi se zbate în ghiarele morții. După un trecut plin de fapte mărețe, vechea „reuniune de lectură“, moare fără popă. Deși membrii ei, timp de 54 ani, s'au ocupat cu lectura, biblioteca „reuniunei“ și astăzi e curată: cărțile netăiate, necetite de nimeni, șterse de praf și clădite frumos una peste alta, aranjate după un vechi sistem cabalistic, pe care nu'l pricepem. Ca să nu se profaneze sacrul secret, cărțile sunt închise în dulapuri fără geamuri, iar cheile păstrate în mare cinste la dl. bibliotecar, — nu știm care. Activitatea „casinei“ în ultimii ani, s'a resimțit în mod puternic asupra orașului nostru înstrăinat: nimeni n'a știut de existența ei, afară de câtiva membrii statornici, cari regulat își făceau repausul de după masă, în localul ei. Seara se făcea „literatură“, din „biblia dracului“. Cu ocazia acestor „ședători“ literare, am înregistrat una, care a durat 56 ore, cu un subiect internațional, numit: Farbă. Bătălii literare, de 24 ore, un au fost chiar rare în istoria reuniunei muribunde. Dela războiu încoace, când s'a mutat din vechiul local în care fumul de țigară se putea tăia cu cuțitul, s'a manifestat o singură dată: la serbarea jubileului de 50 ani, când corul reposatului măestru Kiriak, din Capitală, i-a cântat sau descântat de moarte. Toate în zădar. Semnele morții se arătau tot mai multe, tot mai des: cucuveicile. Cucuveicile și bufnițele, cari ziua stau ascunse prin locuri necunoscute chiar politici, au dat năvală tot mai des asupra ei. Aceste semne prevestitoare ale morții nu se lăsau de capul ei, până nu au văzut-o gata. Sic transit gloria mundi. Fie-i țărâna ușoară și Dzeu s'o ierte

Cantinele muncitorești din Timișoara. Primăria orașului nostru apreciind necesitatea ajutorării muncitorilor în șomaj precum și a săracilor lipsiți de mijloace, a dat ființă primei cantine comunale unde cu un preț de 15 lei se servește orișicui un prânz compus din supă sau ciorbă, carne cu legume sau mâncare cu sos și-o pâine. Copii și elevii săraci plătesc numai 10 lei. Totodată primăria a făcut să se împartă prin sectoarele administrative un număr de bonuri gratuite bătrânilor, văduvelor, orfanilor, invalizilor și micilor pensionari, doritori a prânzi la această cantină. Pusă sub conducerea d-lui Ștefan Vulpe, inspector al căminurilor de ucenici, această cantină care se găsește în cartierul Fabrica, Piața Aurel Vlaicu, este de o curățenie exemplară și a reușit să atragă numeroși muncitori.

Găsirea unui cadavru. Apa canalului Bega a scos astăzi la mal cadavrul fetiței Aranka Orawetz care s'a înecat acum câteva zile în împrejurări tragice.

O școală de arte frumoase la Timișoara. Din inițiativa d-lui Inginer C. Liuba, s'a format un comitet pentru înființarea unei școli de arte frumoase. Acest comitet se compune din d-nii: Dr. I. D. Ștefănescu, profesor la școala de înalte științe artistice din Paris, Dr. A. Imbroane, vicepreședintele Camerei, Dr. A. Brudariu, deputat, V. Vâlcoviciu, rectorul Politechnicei, Dr. Anton Bogdan fost prefect, Emil Grădinaru, consilier cultural și Ing. C. Liuba directorul Școalei de Arte și Meserii; Pe cum suntem informați, aceasta școală românească se va deschide la finea lunei viitoare. Fostul prefect de județ, dl Dr. A. Bogdan a prevăzut în trecutul buget al județului suma de 1. milion Lei, care sumă a fost ordonanțată de actualul prefect dl. Dr. I. Coste și ridicată de dl Vâlcoviciu. Prin aceasta se poate vedea bunăvoința dlui Dr. Coste, față de instituțiunile românești, pe care marele public românesc le tratează cu o condamnabilă nepăsare, în special milionarii noștri trântori, cari se pupă în bot cu toți jidanii.

Curs de șofer. La școala de Arte și Meserii din Timișoara, se deschide cu data de 15 Ian, a. c. un nou curs pentru șoferi. Cursul durează cinci săptămâni, după terminarea cărui, direcțiunea școalei eliberează un certificat de frecvență, pe baza cărui se dă examenul la Poliție și se eliberează carnetul de conducere, obligator pentru fiecare șofer. Inscrierile le face direcțiunea școalei de arte și meserii din Timișoara în oarele oficiale 8—14.

Grindină la Colonia. Orașul Colonia și împrejurimile au suferit în ziua de 8 Ianuarie pagube grozave, din cauza unei furtuni violente, însoțită de grindină mare. Vitrinele magazinelor și aproape toate geamurile au fost sfărâmate. Numeroși trecători au fost răniți.

Lupi la periferia orașului Turda. In noaptea din 2 spre 3 c., o hata de lupi a venit până lângă uzina de apă a orașului, care e la marginea orașului. Lupii au sfâșiat câinele șefului mecanic Ion Deac.

Accidentul mortal al tânărului Orciu din Cernăuți. Constantin Onciu, fiul cunoscutului om politic al Bucovinei, Aurel Onciu, s'a împușcat Duminică dimineață din imprudență. Onciu se pregătea să meargă la vânătoare cu niște prieteni. Umblând cu un revolver care-i se părea că nu funcționează bine, arma s'a descărcat rănindu-l în regiunea abdomenului. Tânărul a încetat din viață, înainte de a i se fi putut extrage glonțul. El moare în vârstă de 35 ani lăsând în urmă un copilaș de câteva zile.

Devastarea cimitirului jidovesc din Peatra-Neamț. In noaptea de 4 spre 5. l. c. persoane necunoscute au pătruns în cimitirul jidovesc din Piatra-Neamț și au distrus 60 monumente. In urma cercetărilor făcute s'au găsit numeroase urme lăsate de șoșoni și galoși. Dupa modul cum s'au nimicit monumentele, ar reeși că necunoscuții s'au folosit de unelte. Monumentele, cari n'au putut fi mișcate din loc, au fost sparte în două, iar insripțiile și fotografiile au fost rupte. D. prefect a luat cele mai severe măsuri pentru descoperirea necunoscuților,

Un bătrân surprins când voia să îngroape de viu un copil mic. Din Văscăuți ne vine știrea unei fapte atât de bestiale, încât nici nu pare verosimilă. Totuși lucrurile s'au petrecut așa după cum le redăm mai jos: Vineri noaptea doi agenți de poliție trecând pe lângă cimitirul local au auzit scâncetele suspecte ale unui copil mic. Ducându-se la fața locului au dat peste un bătrân care săpa o groapă în pământul înghețat. Pe marginea mormântului plângea un copilaș în etate de câteva zile. Mormântul era pentru bietul copilaș! Polițiștii s'au aruncat asupra individului, arestându-l. Bătrânul a declarat că e de loc din orășelul Văscăuți. Familia sa este bine situată. Bătrânul mărturisește că a voit să îngroape de viu copilașul, dar refuză să arate ce l-a determinat la această odioasă crimă. Din cercetările făcute rezultă că micul copilaș este fructul unei incest săvârșit de proprii copii ai bătrânului. Nu se știe dacă fratele și sora vinovați de incest au consimțit la crimă. Copilașul a fost redat mamei, iar bătrânul și tânărul incest au fost arestați. Cercetările continuă. Cazul a produs senzație.

Un nou „Messia“ în Palestina. In cursul ultimelor șase luni, un tânăr jidan, care locuia într'o colibă din nordul Ierusalimului, avea reputația de a fi „Messia“ și acte cari țineau de miracol îi erau atribuite. Una din înflăcăratele sale discipole îi furniza alimente. Părinții acesteia din urmă, neputând s'o facă să renunțe la apostolatul său, a învinuit-o de demență. Afacerea a stârnit o vie agitație populară și Marțea trecută, o mulțime de jidani persani, au alungat pe tânărul jidan din adăpostul său. Poliția a trebuit să-l ducă la secție și să-l țină colo pentru a-l apăra împotriva furiei populare.

O soacră încearcă să-și otrăvească ginerele. Consilierul. Gh. Mureșan a făcut un denunț secției penale a poliției că, în seara anului nou, un necunoscut a intrat la dânsul, aducându-i o sticlă împachetată, în care era „o băutură fainâ“ trimisă de un cunoscut al consilierului. Acesta urmând să ia masa la un prieten, a dat sticla servitoarei. Servitoarea, în tovărășia unei prietene, s'a apucat să bea. Numai decât i sa făcut rău și a fost transportată la spitalul din imediata apropiere, unde i s'au dat fără întârziere ajutoare medicale și a fost salvată. Secția penală, după 4 zile de muncă a găsit pe aducătorul băuturii otrăvite. După declarațiile făcute de dânsul, a fost adusă la poliție soția consilierului, cu care nu mai trăiește de aproape o jumătate de an și soarca sa, d-na Gherasim Plop. După ascultarea martorilor, s'a constatat că sticla cu băutură conținea vitriol și o fost trimisă de către soacra consilierului, care a plătit aducătorului. Cercetările continuă.

Smuls de lupi din brațele mamei sale. O femee având cu sine un copilaș, mâna o sanie pe drumul care ducea la satul Malety din Lituania, când fu atacată de o haită de lupi fămânzi. Sărmana luptă cu disperare ca să scape, dar tocmai aproape de bariera satului, calul dela sanie căzu. Strigătele desnădăjduite ale femeei atraseră pe țărani, dar când acestia sosiră la ajutor, lupii smulseră copilașul din brațele mamei și îl sfâșiaseră sub ochii ei. Nenorocită fusese și ea grav mușcată.

Jidanii din Polonia nu sprijinesc blocul minorităților etnice la apropiatele alegeri pentru parlament. Fiind foarte numeroși, nu înțăleg să aibe nimic comun cu minoritățile etnice din Polonia. Ar fi bine, ca minoritățile etnice din România să facă la fel față de jidani, la proximale alegeri generale, ne având nimic comun cu jidanii.

Serbarea pomului de Crăciun la gimnaziul românesc din Grebena (Macedonia).

Zilele trecute, o frumoasă serbare școlară s'a dat în localul gimnaziului român din Grebena, pentru cinstirea pomului de Crăciun.

Aromânii din toate ținuturile învecinate, au ținut, ca în toți anii de altfel, să ia parte în număr cât mai mare.

După o scurtă cuvântare a d-lui T. Carafoli, locțiitorul d-lui director Remus Ionescu-Gregorian, au urmat coruri din Kiriak, Vidu, Porumbescu, Nicodim, Ganea, etc., sub conducerea neobositului profesor de muzică Al. Dumitrescu, precum și recitări din Th. Speranță și Zicu Araia, profesor la gimnaziu și vechiu poet aromân.

La sfârșit s'au dat atât elevilor dela gimnaziu cât și celor de la școala primară, diferite cadouri, iar publicului i s'a servit o mică gustare, după care serbarea a luat sfârșit, fiecare rămânând cu o frumoasă amintire.

Societatea Națională de Cruce Roșie a României, filiala Timișoara.

No. 172—1927.

Domnule Redactor!

Avem onoare a Vă ruga să binevoiți a publica în prețuitul D-Voastre ziar următoarele:

Comitetul Filialei „Crucii Roșii“ din Timișoara aduce la cunoștiință generală, că în cursul săptămânei „Crucii Roșii“ dela 13—21 Noemvrie 1927, prin colecte, donați și tasuri în Biserică s'a adunat suma de 99.495.— Lei; La ceaiul dansant din 12/XI 1927 sa incasat 46.410.— Lei; Total: 145.905.— Lei.

Din acestea sau cheltuit 6.427.— Lei, a rămas deci un venit curat de 139.478.— Lei. Comitetul mulțumește tuturor acelora, cari au dat sprijinul lor pentru frumosul rezultat obținut și îi roagă, ca și în viitor săi stea în ajutor pentru realizarea marelui și nobilului scop al „Crucii Roșii“.

Primiți Domnule Redactor asigurarea deosebitei noastre stime.

Timișoara, la 18 Decembrie 1927.

Prezidentă: Hermina Marta. Secretar: Stefan.

Brudariu Adrian
advocat
anunță pe clienții săi că dela 1 Decembrie 1927 **a mutat biroul său de avocatură în Palatul Löffler C.** (Timișoara-Cetate, Bulevardul Regele Ferdinand No. 6).
Telefon 2-70. 2—4

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din viața satelor noastre

Anina. Reuniunea Română de Cântări, Muzică și Lectură, aranjeaza în ziua de 14 Ianuarie 1928, în sala Căminului Cultural din Anina o reprezentație teatrală, la care onoratul public este invitat cu deosebită onoare. Program partea I: 1. Marșul lui Mihai Eroul, cor mixt; 2. Stefan Domnul cel Mare, cor bărbătesc; 3. Lugojana, cor mixt; 4. Osana Tie Rege, cor mixt, de Ioan Vidu. Partea II: „La șezătoare“, Icoană în 1 act din viața dela țară cu cântece, cor și muzică. Textul de P. Sandu-Aldea și I. Borcia. Muzica de Tiberiu Brediceanu. Persoanele: Ileana — D-șoara Elena Antalescu, Mama Dumitra — Rozalia Jászberényi, Sorin — Dl. C. Simu, Moș Marin — Dl. Ogriu, Radu — Gh. Itu, Lelea Chiva — D-șoara Emilia Turnea, Mărioara — D-șoara Ana Seramet, O fată — D-șoara Valeria Lăzărescu, Altă fată — Victoria Drăgan, Un flacău — Dl. G. Țunea, etc. Dirigent: Dl. Priminspector Inginer Carol Chodora. După teatru urmează dans. Prețul locurilor: Balcon: 60 lei. Stal I 40.—, Stal II 25.—, Loc de stat Lei 15.—. Reprezentația se începe la ora 9 seara. Bilete se vând în localul Reuniunei în zilele de 10 și 13 Ianuarie între orele 6—8 seara și în ziua reprezentației, seara la casă. Invităm cu onoare și publicul românesc din jur, în special pe intelectualii români, ca să binevoiască a participa în număr cât de mare, la aceasta inimoasă manifestație culturală românească și trimitem salutul nostru de admirație vrednicilor conducători, cari au aranjat aceasta frumoasă reprezentație. **Redacția.**

Bazoș. A murit Iosif Pigli, președintele L. A. N. C., din Bazoș. Corpul neînsuflețit a mult regretatului frate a fost înmormântat în ziua de 28 Dec. Membrii L. A. N. C. au condus la groapă pe conducătorul lor, purtând în fruntea convoiului, drapelul nostru cu svastica. Regretăm, că nu am fost avizați la timp, pentru a putea da ultimul salut decedatului nostru frate. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Com. Regional L. A. N. C.

Bocșa-Montană. Trupa teatrală a Teatrului Național, de sub direcția d-lui Pepe Georgescu a dat în zilele de 2, 3 și 4 Ianuarie trei foarte reușite reprezentații. S'au jucat: „Cine primește palmele“, „Noaptea furtunoasă“ și „Dezertorul“.

Reuniunea de cânt din localitate a dat și ea în seara de Crăciun un concert și teatru, realizând un frumos rezultat material.

Bravicea. Din comuna Bravicea se telefonează că zilele acestea au năvălit în sat, haite de lupi. Un copil al locuitorului Ion Cihodaru, în vârstă de 7 ani, a fost sfâșiat de fiare. Sătenii, înarmându-se cu ciomege și puști, au reușit să alunge lupii.

Căvăranul. Luni seara, trăsura săteanului Damian Deacu, din Ohaba-Bistra, venind dela Timișoara, în drum spre casă, pe când trecea peste șine, a fost surprinsă de Simplon și sfărâmată în mii de bucăți. Nenorocitul Deacu, obosit de drumul lung, a adormit în trăsură și sărmanii cai, își urmau drumul, lăsați în voia lor. Ajungând la locul unde drumul se încrucișează cu calea ferată, bariera ne fiind închisă, caii își continuau drumul drept sub roțile Simplonului, care trecea pe acolo. Mecanicul a observat nenorocirea și a oprit trenul. La lumina lămpașului conductorului s'au aflat resturi de carne sângeroasă și mațe pe roțile vagoanelor, iar din apropiere venea strigătul după ajutor al nenorocitului tânăr. Deacu a fost aflat aruncat din trăsură, la o mare distanță, unde zăcea în nemișcare cu mai multe oase frânte. Rănitul a fost ridicat în tren și transportat la Caransebeș unde imediat a fost internat în spital. Starea lui înspiră multă îngrijorare.

Cenadul vechi: Invățătorul Gheorghe Perian a plecat la vânătoare cu sania, pe terenul de lângă frontiera țării. Fiind ger și drumurile înghețate, la un moment dat, caii au căzut pe gheață și sania s'a răsturnat. In acel moment se aude o detunătură de armă. Invățătorul Perian a fost găsit cu pieptul împușcat într'un lac de sânge, Peste câteva minute a încetat din viața. Se crede, că arma, ce o avea încărcată pe genunchi, s'a descărcat prin răstunarea saniei și l'a ucis pe loc. Nu umblați cu armele încărcate, când nu aveți nevoie de ele!

Ictar. Corul vocal „Concordia“ a Casei Naționale din Ictar a oficiat un pios parastas în ziua Sft. Ioan, în amintirea marelui și gerosului bărbat I G. Bibicescu, din fundația căruia Onor. Comitet de conducere a palatului cultural din orașul Severin, loc unde este așezată marea și frumoasa bibliotecă a marelui bărbat, a binevoit a onora și comuna Ictar cu o bibliotecă de 400 volume, frumos aranjate într'un dulap de stejar pe frontispiciul căruia se află portretul lui I. G. Bibicescu și inscripția „Biblioteca I. G. Bibicescu“ iar, elevi-studenți ai comunei sub conducerea colegului lor Ioan Georgeviciu în după masa acelei zile ua aranjat o frumoasă șezătoare culturală în Casa-Națională din loc. Intre diferite puncte instructive pentru țărani a figurat și biografia lui I. G. Bibicescu relevându-se faptele mărețe a marelui și generosului bărbat, îndemnând poporul care era adunat într'un număr foarte mare, la muncă, cultură și la urmarea faptelor acestuia.

Corul vocal mulțămește și pe calea aceasta Comitetului de conducere a Casei Culturale din T. Severin, pentru distinația ce s'a făcut comunei Ictar.

Șezătoarea s'a terminat zicând cu toți: „D-zeu să'l ierte și să-l odihnească în pace. **I. G.**

Moldova-Nouă. A încetat din viață în urma unei lungi suferințe, Ecaterina Balea, soția d-lui Nicolae Balea comerciant. Inmormântarea s'a făcut cu o deosebită ceremonie de către părintele Oroviceanu. Odihnească în pacel.

Rudna. In ziua de 1 Dec. 1927 s'a făcut o anchetă la fața locului, de către d-l primpretor al plasei Dr. Ioan Mezin, asupra denunțului făcut de coloniștii români din Rudna, contra preotului Popoviciu, pe care'l acuză de diferite acte obuzine. Prin proces verbal s'a constatat, că d-l preot a folosit cuvinte necuviincioase la adresa credincioșilor și se poartă cu ei dur și nedemn. Din aceasta cauză, credincioșii trec la baptism. Această împrejurare a determinat pe d-l primpretor, ca să se adreseze Prefecturei cu un rapost în care arată pericolul ce amenință credința strămoșească și să ceară sprijin pentru delaturarea lui. Având în vedere, acest pericol, cu respect ne adresăm veneratului consistor din Caransebeș cu umila și urgentă rugare de a lua imediat măsura potrivită pentru delăturarea râului care se întinde cu iuțeala fulgerului și distruge ceva ce nu se va mai putea repara nici când. Veneratii părinți din eparhia Caransebeșului sunt înzistenți rugați de a-și face datoria, conform conștiinței și al intereselor bisericești.

Șemlacul mare. Cu ocazia sărbătorilor, s'a născut o ceartă între doi plugari, pe o chestie fără importanță. La aceasta ceartă a fost defață și d-l notar comunal, care a scos un cuțit din buzunar și l'a pus în mâna unuia dintre cei doi ce se certau, spunându-i să lovească în celalalt. Noroc că românul supărat a avut mai multă minte, ca d-l notar și nu a ascultat de acest răutacios sfat, prin care ar fi putut ajunge la pușcărie. Proaste sfaturi mai dă d-l notar minoritor din Șemlacul-mare.

Economice

Ce să facem iarna

Sunt zece ani de când nu am avut un an bun de plugărie. Sunt zece ani de când produsele noastre agricole sunt din ce în ce mai puține și de calitate mai rea. Când avem ce vinde, produsele noastre nu convin străinătății care nu le cumpără, pentrucă nu sunt de bună calitate. Iar când vindem, prețurile nu ne acoperă cheltuielile de producere. Și ne zbatem în lipsă, fără să căutăm căile de scăpare, pe cari neîncetat ni le arată specialiștii și cu vorba și scrisul și pe cari le propovăduim și noi aci, mereu.

Două sunt căile de scăpare și amândouă drumurile trebue bătute în acelaș timp. Intâi, să căutăm să ne îmbunătățim agricultura, adică să lucrăm mai bine ca azi: să facem vara și toamna arături adânci, să alegem sămânța, să o inpietrăm, să semănăm cu semănătoarea, să plivim, să prășim mult, să îngrășăm pământul, să cultivăm lucerna și alte nutrețuri și multe altele. Al doilea, să muncim tot timpul anului și să ne ocupăm și de alte ramuri ale agriculturii, cari ne pot scăpa de greutăți în anii când bucatele nu se fac. Să ne ocupăm cu cultura zarzavaturilor, fie în mare, dacă avem loc bun și cu apă în apropiere, lucrând-o în comun cu alții, fie măcar în grădina de lângă casă; să punem câțiva pomi roditori, din cei cărora le prieste în localitate; să avem câțiva stupi; să creștem gândaci de mătase; să aducem richită și papură și iarna să facem coșuri, mobile și rogojini; să creștem păsări multe, de soi, și să le îngrijim, întovărășindu-ne la vânzarea lor și a ouălor și multe altele.

Pentru aceasta iarna trebue să ne fie un bun sfătuitor, nu un timp când plugarul stă ca sobolul, ascuns, fără să facă ceva. Plugarii noștri nu întrebuințează bine timpul iernei, sau nu îl folosesc de loc. Și nu este cu socoteală de om chibzuit să stai luni întregi de iarnă, mâncând și cheltuind ce ai agonisit de cu vară, dacă anul a fost bun de agoniseală. Numai vietățile mici, șoarecii și furnicile, trăiesc iarna, din strânsoarea verii. Omul, făcut după chipul și asemănarea lui Cristos, omul, stăpânul pământului și al tuturor vietăților mari și mici, este păcat și rușine să se asemene dobitoacelor. Viața omului trebue să fie o lupă continuă cu nevoile vieții. Cum te oprești din această luptă, nevoile te biruesc.

Iată pentru ce vă sfătuesc să nu stați iarna degiaba. Dacă pământul e desbrăcat, faceți arături adânci; cărați băligarul și îngropați-l îndată sub brazdă, deasupra; faceți gropi pentru plantatul pomilor; alegeți semințele ce le veți semăna la primăvară; dregeți-vă grajdurile, cotețele și cocina, ca să fie călduroase; reparați-vă instrumentele și mașinile, carul și loitrile; făceți vă rost de semințe de nutrețuri, de legume, de pomi pentru plantat de pueți de dud, de sămânță de gândaci de mătase (numai dela stat), de stupi sistematici. Când vremea nu este de eșit din casă, împletiți richită și faceți coșuri, panere, mobile, mese, scaune, pentru casă și pentru vânzare. Impletiți papura și faceți rogojini, pentru casă sau pentru vânzare, pentru așternut, pentru adăposturi sau pentru răsadnițe.

Toată vremea de iarnă, cât familia stă în casă, puneți copilul care merge la școală să citească tare din cărți de plugărie și din reviste. Sunt azi destule cărți și reviste de plugărie. Cărticele mici și ieftine, cari vă dă sfaturi pe înțelesul vostru. Omul trebue să știe ce fac alții de ies din nevoi. Plugarul trebuie să cunoască cum fac plugărie cei din alte țări, de scot regulat trei chile de grâu la pogon. Omenirea merge mereu înainte. Plugarul nu poate rămâne în urmă, căci atunci iese biruit din lupta vieții. Pentru aceasta trebue să cetiți și să ascultați mult. Duceți-vă totdeauna acolo unde vorbește unul mai priceput ca voi. Și învățătivă de a da banul vostru pentru cărți și reviste de agricultură. Ele vă sunt cel mai bun tovarăș și sfătuitor în lunile de iarnă.

A. D. Carabella.

Tăiați pomii iarna

Se știe că majoritatea pomilor noștri roditori — cărora nu li se dă nici o îngrijire în ce privește tăierea — un an produc în abundență și un an produc puțin sau de loc. Este adevărat că dacă li se dau îngrijirile strict necesare, ca săpat, omizit, curățatul crăcilor uscate, etc., ei au o viață mai lungă se istovesc mai încet.

Din contră, acei care rodesc în fiecare na, din abundență, se istovesc și mor, după un număr de ani, după ce au rambursat din destul și cu beneficii cheltuielile făcute cu plantarea, întreținerea, arenda locului, etc.

Rar se pot vedea pomi care rodesc continuu și ei sunt acei cărora li se aplică în mod regulat și civilizat, tăierile de vară și de iarnă.

Pentru a ne da seama de felul cum produc pomii netăiați, e destul să spunem, că până când pomul nu-și completează un anumit număr de ramuri (care la un moment dat se găsește în desechilibru cu seva, deci cu rădăcinile) nu rodește.

In anul în care pomul nu rodește și în care are o creștere viguroasă, formează pentru anul următor, un drum lung și anevoios pentru sevă. In acest an dezvoltă mai mulți ochi de fruct, de cât de ramuri. In anul de rodire echilibrul coroanei cu al rădăcinei s'a egalat și în anul următor seva pornește viguros pentru a lungi iar ramurile de construcție, dezvoltând în urmă, ramurile mici cari vor fructifica iar anul viitor.

Prin urmare, pomul într'un an își lungește coroana, garnisindu-și ramurile cu rămurele de fruct, iar celălalt an rodește și își echilibrează vegetația.

Pentru a preîntâmpina acest neajuns, este nevoie ca omul să intervină, tăind în fiecare an, în timpul de repaus (în luna Februarie) ramurile de prelungire, cari înlesnesc mersul sevei către vârfuri, oprind-o către bază, pentru a sili ramurile să producă fructe. In primăvara anului după tăere, seva ne mai găsind un drum ușor de parcurs, se oprește la unghiurile multiple, ce s'au format prin tăiere, la mugurii de lemn, pe cari în parte îi dezvoltă în ramuri fructifere, pentru anul viitor (împreună cu ramurile ce se vor naște pe ramurile de construcție, prin oprirea sevei la vârf).

Avantajiile ce le presintă aceste tăieri, nu interesează numai fructificația, ci și forma ce își asigură pomul, prin echilibrarea sevei. Dispare disproporția ramurilor de construcție. Pomul își păstrează coroana tot mai strânși și îmbrăcată mereu cu ramuri fructifere.

Tăierea trebuie făcută când nu ne mai temem de geruri (finele lui Februarie) și înainte de a începe vegetația. Dacă s'ar face în timpul gerului, ochiul cel din urmă, rămas dela tăiere și care se lasă de regulă în afară, ar degera înlocuit fiind de al doilea ochiu, care ar da o ramură înlăntrul coroanei, stricându-forma. Trebuie ca tăierea să fie făcută înainte de începerea vegetației, pentru a nu turbura mersul sevei. La pomii cu sâmburi se vor tăia ramurile anuale cu $1/4$ din lungimea lor, iar la cei cu semințe $1/3$. La pomi slabi, se va tăia ceva mai scurt.

Const. L. Bercescu
Directorul școalei horticole
Dragomirești-Ilfov.

Nici un ac dela jidani!

Mica Publicitate

Tutungerie românească Mihai Condali Timișoara, Cetate, Str. Primăriei No. 7. *Români sprijiniți pe comercianții români!*

„Svastica Banatului“ și „Apărarea Națională“ se află spre vânzare în tutungeria d-lui M. Condali, Cetate, str. Primăriei 7.

De vânzare o casă potrivită pentru prăvălie sau birt, cu 4 camere de locuit și o sală mare, pe strada principală în comuna *Sângeorge plasa Gătaia*. Proprietatea dlui Vasile Voichița, Sângeorge poșta Birda.

Cursul de șoferi autorizat sub controlul A. C. R. R. ținut de inginerul T. I. Murgu, se începe la 16 Ian. c. Inscrieri și informațiuni zilnic în IV, strada Bonaz No. 5 parter I.

Sprijiniți meseriașii români

MOBILE IEFTINE

fabricate de meseriași români, se pot vedea și cumpăra la

EXPOZIȚIA PERMANENTĂ de MOBILE

aranjată în localul gazetei noastre din Timișoara-Cetate, Strada Eminescu No. 5

Apelăm la sprijinul publicului românesc și-l rugăm ca să viziteze aceasta expoziție înainte de a cumpăra mobile într'alt loc, pentrucă prețurile noastre bat orice concurență și lucrările sunt executate cu preciziune din materialul cel mai bun.

Se primesc comenzi în orice stil și se execută orice lucrare ce cade în această specialitate.

Iconostase și scaune pt. Biserici

CINEMA:

CETATE: 15—16 Ian. — APOLLO: 17—18—19 Ian.
CONCORDIA: 21—22 Ianuarie

TINGEL TANGEL

(Dansatoarea Vieneză.) După o nuvelă a lui AL. ENGEL (german).
Regia: GUSTAV UDICKY (polonez).

Romanul de dragoste al unei dansatoare frumoase sau filmul dragostei și al durerii cu cele mai frumoase 12 dansatoare din lume. Acțiunea se petrece în Barcelona și în cele mai frumoase regiuni din Spania.

In rolurile principale: DOLLY DAVIS (franceză), IGO SYM (austriac), RUDOLF KLEIN-ROGGE (german).

Monopol: Dorianfilm, Oradea-Mare.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCA“, Sucursala Timișoara, Piața Iepeș Vodă No. 2. — Telefon No. 1200.

BCU Cluj / Central University Library Cluj